

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Воронець М.В.

студентка,

Науковий керівник: Куліченко А.К.

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри іноземних мов,

Запорізький державний медичний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ

Переклад у медичній галузі – дуже важлива сфера лінгвістичної науки, заснована на медичній термінології, правильність відтворення рідною мовою якої відіграє важливу роль під час взаємодії між лікарем та пацієнтом. Тож, вслід за Г. Хацер погоджуємося, що останніми роками у лінгвістиці спостерігається стрімке зростання інтересу до текстів медичного спрямування, що призводить до необхідності дослідження їх способів перекладу у світлі постійного розвитку термінології. Сучасний професійний медичний переклад тексту – один з найскладніших у практиці перекладу, а переклад спеціальної термінології є нагальним, адже термінологія, що функціонує в медичних колах, регулярно поповнюється новими назвами і визначеннями. Такий процес відбувається завдяки значній науковій роботі, яка проводиться у світових масштабах, новим відкриттям і досягненням в усіх сферах медицини [7, с. 151].

Медичний переклад є письмовим та усним. Зосередимо вагу на письмовому перекладі медичних текстів, для якого, на думку В. Васіної, характерним є вживання певних лексичних одиниць і специфічних синтаксичних конструкцій [2, с. 6].

До письмового перекладу належить переклад медичної документації: історія хвороби, медична довідка, рецепт, амбулаторна карта, операційний журнал, процедурна карта, направлення, та переклад наукових досліджень: статті, рецензії, описи досліджень, випадків із практики у спеціалізованій літературі, звіти, наукові посібники тощо. Для такого виду перекладу властива деперсоналізація, непрямий характер мовного вираження, відсутність емоційної особистої оцінки і категоричність суджень [2, с. 8].

Медичний переклад, з одного боку, припускає оптимальне володіння такими навичками, як читання, письмо та говоріння, а з іншого боку вимагає, по-перше, специфічного їх поєднання та суміщення у часі, а, по-друге, постійної координації двох мовних систем і паралельних мовних дій у двох мовах – іноземній та рідній [4].

Серед труднощів перекладу медичних текстів Є. Солнцев виокремлює такі [6, с. 137-138]:

- синонімія термінів;
- розбіжність у класифікації та номенклатурі різних органів і систем організму;
- розбіжність у назвах методик досліджень та способах презентації їх результатів;
- епоніми (загальні назви, утворені від власних назв. Напр.: *хромосома Бальбіані – Balbiani chromosome*);
- okazіональні скорочення, не зафіксовані у словниках;
- неповнота спеціалізованих двомовних словників;
- синтаксичні відмінності між стійкими виразами і конструкціями у іноземній мові та мові перекладу тощо.

Т. Баєва відзначає, що «деякі слова лексики загального вживання у медичних текстах набувають додаткового значення і стають медичними термінами. Напр.: іменник «reduction» – «зменшення» у медичних текстах означає «вправлення» (у травматології); reduction treatment – лікування наркоманів поступовим вилученням звичного наркотика; reduction diet – харчового режиму з низьким вмістом жирів і речовин; reduction in circulation – послаблення кровообігу [1].

Д. Самойлов також говорить про найчастіші помилки, які зустрічаються у медичних текстах під час перекладу з іноземної рідною мовою. Серед таких помилок дослідник виокремлює так званих «хибних друзів перекладача» – іноземні слова, співзвучні зі словами рідної мови, але з іншим значенням [5]. Напр.:

- cellulitis – не целюліт, а флегмона;
- potent pathogen (про бактерії) – не потенційний, а потужний патоген;
- third power – не третя сила/влада, а куб (третій ступінь);
- symptomatic – не лише симптоми, але й клінічні прояви. Напр.: symptomatic hypertension – артеріальна гіпертонія є клінічним проявом, а не симптоматичною артеріальною гіпертонією [5].

Отже, медичний переклад, або переклад медичних текстів – один із найвідповідальніших видів перекладу, оскільки він потребує не лише якісного володіння мовою, а й часто неможливий у повному обсязі без відповідних медичних знань. Саме через це головним завданням сучасних вищих медичних навчальних закладів є підготовка висококваліфікованих спеціалістів у сфері медицини та фармації, які б володіли іноземними мовами як засобом інформаційної діяльності і самоосвіти у професійній сфері та лінгвістичною й культурологічною компетенціями, необхідними як для ефективної участі у міжнародному професійному спілкуванні, так й під час роботи з оригінальною медичною літературою [1; 3].

Список використаних джерел:

1. Баєва Т.А. Некоторые особенности медицинского перевода при обучении аспирантов [Электронный ресурс] / Т.А. Баєва,

Ю.А. Константинова – Режим доступа: http://www.rusnauka.com/10_DN_2012/Philologia/6_107290.doc.htm.

2. Васина В.М. Акцентное оформление терминологических словосочетаний в английском медицинском дискурсе : автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20 / В.М. Васина. – Иваново, 2006. – 25 с.

3. Гавриленко Н.Н. К вопросу о трудностях медицинского перевода [Электронный ресурс] / Н.Н. Гавриленко. – Режим доступа: <http://www.gavrilenko-nn.ru/didactics/1123/>.

4. Кузнецова Н.А. Некоторые проблемы перевода медицинского текста [Электронный ресурс] / Н.А. Кузнецова, Т.А. Самойленко. – Режим доступа: http://www.rusnauka.com/ONG/Philologia/6_kuznesova%20n.a.%20samoylenko%20.doc.htm.

5. Самойлов Д.В. О переводе медицинского текста [Электронный ресурс] / Д.В.Самойлов. – Режим доступа: <http://www.practica.ru/Articles/medical.htm>.

6. Солнцев Е.М. Общие и частные проблемы перевода медицинских текстов // Е.М. Солнцев. – Вестник МГЛУ. – 2010. – № 9. – С. 131-141.

7. Хацер Г.О. Особливості перекладу термінологічної лексики на прикладі текстів медичного спрямування / Г.О. Хацер // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки. – 2013. – Кн. 3. – С. 151-154.

Герасочкіна Т.В.

студентка,

*Миколаївський міжрегіональний інститут
розвитку людини вищого навчального закладу
«Університет «Україна»»*

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ТЕКСТІВ АНГЛОМОВНОЇ РЕКЛАМИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

Реклама відіграє в житті людини важливу роль й поступово стає невід'ємною частиною нашого життя. Куди б ми не йшли, що б не робили, реклама постійно з нами. Це плакати, стенди, афіші, вітрини, календарі і буклети. Панівне місце вона назавжди зайняла на телебаченні й радіо, у газетах і журналах, а також у мережі Інтернет.

Реклама – складний вид людської діяльності. Вона формується таким чином, щоб виявляти вплив на підсвідомість людини.

Мова реклами – мова підсвідомості. Пряме звернення до свідомості споживача працює не тільки в рекламі товарів промислового призначення.

З кожним днем реклама все більше поширюється в засобах масової інформації. Вона намагається проникнути у всі сфери нашого життя, відповідно привертаючи до себе увагу.